

## Acte ANC Sant-Montjuïc (01/09/2025)

Independència perquè vull!

Tot recordant Isabel-Clara Simó i Ovidi Montllor

Alcoi al cor!

### Recordant Ovidi Montllor



Senyera d'Alcoi

Bona vesprada. Pels qui no em coneixeu sóc en David Miñana i Galbis, ex-secretari nacional de l'ANC, un alcoià que porta aproximadament la meitat de la seua vida treballant i vivint a Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat.

Primer, volia agrair a l'ANC de Sant-Montjuïc l'organització d'aquest acte i el privilegi que m'han donat per poder participar-hi. Tot un encert presentar-ho com a "Independència perquè vull!", d'aquell **Perquè vull** de l'Ovidi.

És un gran repte parlar de l'Ovidi.

És un dels meus referents del País Valencià en la presa de consciència política, social i d'identitat, com també Isabel-Clara Simó, Joan Fuster, Enric Valor, Raimon o Al Tall, entre d'altres.

Per a comprendre la seua figura m'agradaria parlar també d'Alcoi, un dels amors de l'Ovidi (i meu).

**Alcoi**, actualment amb uns 60.000 habitants, un nombre que ha anat a la baixa, va ser fundada per Jaume I el 1256 (17 de maig), per tant, la seua **catalanitat** és de soca-rel, mal que pese als nostres "odiadors".

Envoltada de muntanyes boscoses i aromàtiques, amb costeres i ponts, barrancs, modernisme... un poble o ciutat bonica, on els alcoians i alcoianes tenim un fort sentiment de pertinença.

Ovidi ho va expressar molt bé a **El meu poble Alcoi**.

La revolució industrial va tindre un paper cabdal, ja que a Alcoi es van desenvolupar diferents indústries: tèxtil, paperera (com el famós paper de fumar), foneria (metallúrgia), tràilers refrigerats (com els del desaparegut Mirofret), alimentària (olives farcides d'anxova, peladilles, destil·lats d'herbes i un destil·lat de cafè –el cafè licor, sol o combinat–, bajoques farcides, coquetes fregides), cosmètica (Germaine de Capuccini)...

I és que en temps de la revolució industrial es va començar a dir que Alcoi era **la xicoteta Barcelona**. L'Alcoi esquerrana i anarquista, roja i negra (com vestia l'Ovidi).

Van haver-hi revoltes importants: i així va ser seu mundial de la internacional anarquista i al 1873 van matar al batlle per arrossegament (anomenant-lo el Pelletes), a l'anomenada revolució del Petroli o anarcosindicalista.

I a la Guerra Civil... de les pedres del campanar d'una església van fer la piscina municipal (**El meu poble Alcoi**), va ser molt bombardejada durant la Guerra Civil (**Homenatge a Teresa**, que es va tornar boja pel bombardeig i era un personatge molt popular).

Amb tot, l'Ovidi ens va fer **la seua carta de naturalesa a La cançó del cansat**: esquerrà, alcoià, de senyera on blau no n'hi ha, on diu ben alt "parle català i ho faig a la manera de València". Cançó, per cert, dedicada a Joan Fuster.

És ben curiós perquè en la suposada vinguda de la democràcia ens han imposat una senyera (la blavera; com a protesta molts ajuntaments, com el d'Alcoi, van posar els seus escuts sobre la quadribarrada com a bandera pròpia) i un nom (Comunidad Valenciana) al País Valencià, tot fent desaparèixer qualsevol referència a la catalanitat. També ara volen canviar el nom de la ciutat de València i volen declarar Alacant com a zona no catalanoparlant!

A Alcoi es va formar un fort teixit industrial, però també social o associatiu i esportiu (futbol, **más moral que el alcoyano**, bàsquet, hoquei patins, tir en arc, gimnàstica), i bandes de música, i companyies de teatre... És per tot això (llengua, història, cultura, fort sentiment d'identitat) que jo crec que Alcoi és més bé **la xicoteta Catalunya**.

A Alcoi també som emprenedors en les Festes: Moros i Cristians (**El meu poble Alcoi**), la Cavalcada dels Reixos d'Orient (la 1a a l'Estat Ñ), les titelles del Betlem de Tirisiti o la Fira Modernista.

I poetes i escriptors com Joan Valls i Jordà, Juan Gil-Albert, la mateixa **Isabel-Clara Simó**, Manel Rodríguez-Castelló, Jordi Botella...

Bandes de música, músics i compositors. I cantants i grups de música, alguns d'ells li han dedicat cançons i fet versions com el seu amic **Jordi Gil** (qui per cert va musicar el poema **Autoretrat** d'Ovidi Montllor, ja que al novembre de 1994 i a petició de l'Ovidi, Jordi Gil va escollir aquest poema on Ovidi expressava els seus sentiments més profunds), i Verdcel, Diluvi, Júlia, Hugo Mas, Arthur Caravan. I també Camilo Sesto i Francisco; allà també tenim de tot.

Companyies de teatre com La Cassola, on es va formar l'Ovidi, i l'actual La Dependent. Actors (com Pep Cortés, Juli Mira, Pau Durà, Xavi Mira) i Xavi Castillo (de la companyia Pot de Plom).

I la ballarina i coreògrafa Sol Picó

I pintors i artistes com el seu amic **Antoni Miró**.

I molts altres, com l'ex-futbolista del Barça el Lobo Carrasco que també va néixer a Alcoi.

I centrant-nos més en l'**Ovidi Montllor**...

N'Ovidi Montllor i Mengual (Alcoi 04/02/1942, Barcelona 10/03/1995, **ja fa 30 anys!**)

De família humil (del barri del Viaducte, fill de Josep Montllor i Isabel Mengual), el major de tres germans (Hèctor i Xavier), va tindre quatre parelles (Adela Abad, Marta Molins, Montserrat Blanes i Neus Solsona) i dues filles, l'Helena (filla de l'Adela) i la Jana (filla de la Montse).

Va estudiar a l'**Escola de Ribera** fins als sis anys i al Col·legi dels Salesians de Sant Vicent Ferrer. De l'Escola de Ribera va fer una cançó que potser ara en faria una altra per la política educativa d'uns anys ençà, on no s'han encarat els reptes actuals, on la immersió lingüística està en perill i on al País Valencià es va passar, "desgràcies als nostres", de les línies en valencià a un trilingüisme suïcida i on ara PP-Vox van fer unes consultes per arraconar el valencià a l'ensenyament, cosa que no han aconseguit, els ha eixit el tret per la culata.

Com era habitual a l'època, es va posar a treballar als 12 anys, amb 36 oficis diferents: com a teixidor, mecànic, adroguer, xofer, venedor ambulat, cambrer, pastor, pescater, ferrer, picapedrer, locutor, reporter o comptable.

Al 1960 va a Barcelona per primera volta. L'any següent torna a Alcoi i s'incorpora al grup de teatre La Cassola. Al 1964 fa la mili a Palma i en acabar-la es traslladarà a viure a Barcelona (i un temps a Canet de Mar), on de seguida va continuar fent teatre.

Va ser militant, ja a Alcoi i després a Barcelona, del Partit Comunista i PSUC, com ho reivindica a la cançó **La samarreta** (una samarreta vermella que mai es va treure).

Fa formar part de la Nova Cançó i va ser un actor prolífic en multitud de pel·lícules, a la TV i teatre.

Per altra banda, també s'ha de reconèixer, i podríem dir que era la seua ma dreta, ma esquerra i inseparable, **Toti Soler**.

En les seues cançons i poemes parlava de pobresa, explotació, repressió, lluita social, política, com a **La fera ferotge**, **Va com va**, **Sí, senyor**, **De res** o **Una nit a l'òpera**, i també de pau, vida, mort, dels seus amors, d'Alcoi, de Barcelona.

Va musicar Vicent Andrés Estellés, Salvador Espriu, Joan Salvat-Papasseit, Pere Quart, Josep Maria de Segarra, Apelles Fenosa, Blai Bonet, Joan Fuster. M'agradaria destacar-ne **Assaig de càntic en el temple** (de Salvador Espriu) o **Els amants** i **M'aclame a tu** (de Vicent Andrés i Estellés), aquesta última dedicada a Xàtiva, allà on Felip V està cap per avall perquè el 19/06/1707 la va cremar en la Guerra de Successió.

Ara bé, l'Ovidi més que cantar o recitar, **interpretava**.

Podríem dir moltes coses d'ell, però com seria molt llarg, destacaria que...

Tenia amics i seguidors de totes les condicions i classes socials (com escriu Jordi Tormo al llibre "Un obrer de la paraula").

Molt tímid i molt divertit (com va dir la seua filla Jana en una entrevista).

O com es va descriure ell a si mateix a la cançó **Autocrítica i crítica: Sóc l'artista. El cantant. El pallasso!**

Políticament incorrecte, compromès i coherent.

Precisament per això últim, va ser censurat, el van fer desaparèixer... inclús es va impedir fer una pel·lícula sobre ell, que mai es va arribar a fer. És per això que us recomane el documental: **L'Ovidi: el making off de la pel·lícula que mai es feu.**

I estem amatents a l'emissió de la pel·lícula del Projecte Ovidi Nova Memòria (impulsada per la Jana), amb el títol **On eres quan hi eres.**

S'ha escrit molt sobre ell i s'han fet molts homenatges (com el de hui), per la gent que l'estima, però també hi van haver d'institucionals vergonyosos, de rentat de cara, hipòcrites; com va dir en **Vicent Partal** (editorial del 10-03-2025, 30 anys, L'Ovidi i nosaltres): **Cal recordar, i hem de recordar-nos, que aquest país nostre va deixar morir l'Ovidi en la penúria.**

I és que Ovidi Montllor continua sent vigent: continua la repressió, continua la lluita pel català, els polítics s'han convertit en una casta allunyada de la societat, amb coses tan bèsties com el que va ocórrer a la gota freda (DANA). El que li va passar a d'ell em fa pensar que volen fer el mateix amb el referèndum del 1r d'octubre de 2017, i així convertir-lo en una commemoració estèril, deixant-lo morir, en compte d'aplicar el resultat de les urnes.

Jo vull, Ovidi, que tornes, que les teues vacances s'han fet massa llargues i, perquè com vas dir a **Les meues vacances, "I si per cas, jo no crec pas, encara dura, la vida dura, doncs altre colp de part dels bons"**; no com els "nostres" que ens han abandonat.

Per això jo també reivindique **Independència, perquè vull!**

Moltes gràcies!

*David Miñana i Galbis*